

Rakvere koduloomuuseumi juubeliaastapäeva eel

Juubeliaastal on muuseumi kollektiivi töös erilise teravusega esile kerkinud vajadus likvideerida lüngad Oktoobrirevolutsiooni sündmuste ning neist osavõtnute uurimise ja nende kohta käivate materjalide osas.

On ju muuseum kohaks, kuhu andmete saamiseks 50 aastat tagasi toimunud sündmuste kohta pöörduvad kooliõpetajad, kultuuritöötajad jt. Muuseumitöötajatel palutakse esineda loengute ja vestlustega, tutvustada revolutsioonisündmustega seotud paiku rajoonis, neilt oodatakse päevakohaseid artikleid ajalehes, erinäitust ja uut ekspositsiooni.

Et kõiki neid ülesandeid täita, võeti juba 1966. aasta teadusliku uurimistöö plaani järgmised teemad:

1. Virumaa Tööraha Nõukogu Täidesaatva Komitee tegevus 1917.—1918. aastal.
2. VSDT(b)P organisatsioonid Virumaal.
3. 1917.—1918. aasta revolutsioonivõitlejad L. Linder, A. Lillakas, A. Kippar, J. Kippar, R. Majak, E. Kõök, A. Tamnik, A. Tisler.

Et Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni periood Virumaal oli seni peaaegu täiesti uurimata, tuli esialgu asuda arhiivi andmete, ajaleheartiklite ja mälestuste läbitöötamisele.

Andmete kogumisel on seni kasutatud Eesti NSV Riiklikus Ajaloo Keskrahviis, Eesti NSV Oktoobrirevolutsiooni Riiklikus Keskrahviis, Riiklikus Ajaloomuuseumis, EKP Ajaloo Instituudis, TA Kirjandusmuuseumis ja Rakvere muuseumis leiduvaid materjale. Peale arhiivide on kasutatud järgmist ilmunud kirjandust ja ajakirjandust: «Kiir» 1917, «Tööline» 1917, «Maatamees» 1917.

Praegu on uurimistöö osas põhiliselt lõpetatud teema «Virumaa Tööraha Nõukogu Täidesaatva Komitee tegevus 1917.—1918. aastal» ning revolutsioonivõitlejate Anette Tamniku ja Emilie Kõogi tegevus. Teiste teemade osas jätkub töö kasvava pingega.

Palju tähelepanu pööratakse aga ka Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni materjalide kogumisele. Käesoleval aastal on seni õnnestunud saada üle 30 mitmesuguse eksponaadi (fotod, dokumendid, mälestused jm.). Kogumistöö eesmärgil on korraldatud ekspeditsioone ja külastatud revolutsioonivõitlejate omakseid.

Peale otseselt revolutsioonisündmustega seotud tööde on muuseumil juubeliaastal plaanis ka palju muud. Esmajoores loodame suvel avada uue looduseosakonna ekspositsiooni, mida muuseumikülastajad ammu ootavad. Samuti on käsil eeltööd Kunda tsemenditehase muuseumi avamiseks.

L. PAJOS,
muuseumi direktor